

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izveniši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.638.

„Državotvorni“ razbijalci države.

Za nasprotnika države, separatista in veleizdajalca proglašajo sedanji mogotci vsakogar, ki se slepo ne pokorava diktatu njihove stranke, zakaj oni so edini državotvorci in njih klike imajo patent na državotvornost. In vendar še ni bila izrečena, odkar obstoji Jugoslavija, tako velika laž, kakor je trditev, da so sedanji mogotci državotvorni in da so njihove klike v interesu države. Zakaj brez vsakega obzira rušijo sedanji mogotci temelje države, če zahteva to njihov osebni in strankarski interes, če se ne morejo drugače polastiti državne oblasti.

Parlamentarna vladavina je naša država po ustavi, oni pa so prišli do vlade s kršenjem parlamentarnega principa, z absolutističnimi metodami. Iz tega izvirnega greha pa izvirajo vsi ostali, da so že omajani temelji države.

Med prve in osnovne temelje države spada zakon. Država, ki ne pozna pravice, ta je odigrala. Kdor ne spoštuje zakona, ta zato ruši državo. Vse preje, ko zakon, pa spoštujejo sedanji mogotci.

V Ljubljani je izreklo sodišče, da je bila ustavev »Domoljub« nezakonita, kljub temu policija ne pusti iziti »Domoljuba«. Eksekutivni organ, ki bi moral poslušati sodišče, se postavlja sodišču po robu in »državotvorci« odobravajo upor policije.

V Zagrebu je banski stol izrečno ukazal, da treba aretirane člane vodstva HRSS izpustiti, policija pa jih na pragu sodnega posloja aretirala in internirala. Kje na svetu se še dogaja, da se v mirnih časih internirajo državljani, ki imajo biti po izreku sodišča prosti! Naši »državotvorci« pa molče in dr. Bedeković, ki je internacijo izvršil, je avanziral.

Policija nad sodiščem, eksekutiva nad sodno oblastjo! In to pravno anarhijo so zagrešili oni, ki pravijo, da so državotvorci! In na pravni anarhiji naj bo zgrajena država? To naj bo državno delo?

Oster in ljut je pri nas voliven boj. Toda tekoma vsega volivnega boja ni padla niti ena beseda proti državi kot taki in vse prebivalstvo vrši v največjem redu vse svoje državljanske dolžnosti. Kljub temu pa pravijo sedanji mogotci, da so vsi opozicionalci proti državi. Vse zama, če ves narod in vsa opozicija še tako svečano izjavlja, da je za državo, sedanji mogotci ne morejo tega slišati, oni hočejo, da je ves narod, razven njih, protidržaven. Vprašamo: Ali je tisti za državo, ki je vesel, kadar raste število nasprotnikov države, ali je tisti dober oče, ki je vesel, če se mu je izgubil sin? Tak slab oče so današnji mogotci in zato je njihova »državotvornost« čisto navadna laž!

Zgodovina je dokazala, da je samo tista država trdna, ki se more zanesti na ljubezen svojih državljanov. Vse policijske države so propadle, vse svobodoljubne pa so obstale. Ljubezen državljanov pa uživa samo tista država, ki skrbi za državljane, ki spoštuje njihove državljanske svobode. Kako pa postopajo v tem oziru naši »državotvorci«.

Svobodo tiska so uknili, svobodo govora so odpravili, svobodo združevanja so uknili, z nasiljem hočejo

ubiti svobodo volilca in s protipostavnimi policijskimi odredbami hočejo zlomiti odpor opozicije. Kaj se na ta način pridobiva ljubezen državljanov? Ali se da mar ljubezen dobiti s palico!

In koga preganjajo! Boljševike in prevratne elemente? Kaj še!

Prematili so dr. Tomljenovića in ga ranili na glavi, nogi in roki. Pa dr. Tomljenović ni boljševik in ni nikoli bil, tudi radičevac ni, temveč se nasprotno v svojem okraju že dolga leta bori z radičevci. Bil je dvakrat hrvatski ban in podpredsednik ustavnega odbora. Kralj Aleksander mu je podelil red sv. Save I. razreda. Naši mogotci pa so ga dali pretepsti od zločincev, med katerimi so bili policijski nameščenci v uniformi!

In demokratsko - zemljoradniški kandidat za Hercegovino, idealni Vasilij Grdjić. Med vojno je bil vsled svojega srbskega patriotizma obsojen na smrt na vešalih in če ne bi zanj intervenirala španski kralj in papež, bi bil neusmiljeno obešen. Danes pa da jo sedanji mogotci tega idealnega moža pretepsti in pravijo, da je od njega srbstvo ogroženo. In to vsled tega, ker je protikandidat dr. Laze Markovića, onega Lazice, ki je sramota Jugoslavije!

In Uroš Stajić, zemljoradniški kandidat! Na bojnih poljanah si je zaslužil ta idealni Jugosloven najvišja odlikovanja in vso osvobodilno vojno je prebil na fronti. Večkrat težko ranjen za svobodo Srbije in Jugoslavije, je danes žrtev pretepačev, ki so jih najeli sedanji mogotci. Ali mar borec za svobodo ogrožajo državo!

In v nedeljo je bil napaden Mehmed Spaho, šef jugoslovanske muslimanske stranke. Glasoval je za vidovdansko ustavo, bil vedno odkrit monarhist, bil vsled tega napaden od Radiča, danes pa mora doživljati fizične napade. In da bo ironija popolna. Dva dni prej je bil na dvorskem plesu v Beogradu, kralj Aleksander ga je takoj opazil in počastil z daljšim razgovorom, dva dni kasneje pa izvršuje na njem po napadu policija telesno preiskavo!

Ne eden od teh ljudi ni bil nikdar proti državi, ne eden od teh mož ni zagrešil niti sence protidržavnega dejanja, in vendar so bili vsi žrtev atentata, naročenega od sedanjih mogotcev. In tako postopanje naj bo državotvorno? Na ta način naj se pridobiva med ljudstvom ljubezen do države?

Vsi ti ljudje pripadajo inteligenčnim krogom in takozvanim višjim krogom in vendar so bili prematani! Kako pa postopajo policijski organi proti preprostim kmetom, tam doli v divji Macedoniji, kako se tam uveljavlja državna avtoriteta, si lahko vsakdo sam misli!

Državna misel je visoka ideja, ki mora in more osvajati ljudi s silo svoje ideje. Sedanji mogotci pa so brez ideje in zato so se zatekli k nasilju. S tem so priznali svoj popolen idejen bankerot, ker kdor ve, da ima prav, ne argumentira s palicami.

Zlasti pa se ne argumentira s pendreki proti bratom. Pravi bratje skrbite, da sklenejo v slučaju nesoglasij prijateljski in iskren sporazum. Kakšen brat je tisti, ki ne priznava bratu enakopravnosti, ki ga trpi v hiši le,

Stol sedmorice proti policiji.

Popolna blamaža sedanjih mogotcev.

Zagreb, 4. februarja. Stol sedmorice je na svoji včerajšnji seji pretresal odloke sodnega stola o vprašanju kompetence in o spopadu med policijo in sodnimi oblastmi o priliki, ko so bili dr. Maček in njegovi tovariši spuščeni na svobodo. Stol sedmorice je izdal odlok, v katerem se proglašala sodni stol kot kompetenten sklepati o tem slučaju.

Stol sedmorice je razveljavil policijsko zabrano plakatov, ki jih je policija prepovedala na dan prihoda

Davidovića. Plakati namreč predstavljajo vešala in dvoje obešenih ljudi, pod njihovimi nogami pa napis: »P. P.« Državno pravdnštvo je poslalo ovadbo zagrebskih sodnikov proti šefu zagrebske policije Bedekoviću vrhovni instanci, da ona odredi, katero sodišče bo vodilo preiskavo. Zagrebski sodniki sami so namreč prosili, da se v ta namen določi drugo sodišče. Kakor domnevaajo, bo za ta slučaj delegiran sodni stol v Belovar ali pa v Oguhinu.

Pašić proti Jovanoviću.

Ministri vendar enkrat v Beogradu. — Nasilja.

Beograd, 4. februarja. V teku včerajšnjega dne so se vrnili v Beograd skoraj vsi ministri. Pol. situacija je bila radi tega popoldne nekoliko živahnija. Pri Pašiću so se vršila posvetovanja, katerih so se udeležili Boža Maksimović, Šurmin, Velja Vukičević in Žarko Miladinović, ki je poročal o svojem agitacijskem potovanju po južni Srbiji.

Opozicijski krogi so govorili o bivanju g. Davidovića v Zagrebu, kakor tudi o kandidaturi Ljube Živkovića, katerega želi Pašić postaviti kot svojega naslednika. Ne samo opozicionalci, marveč tudi sami radikali se čudijo, da se poskuša v politiko zopet uvesti Ljubo Živkovića, čeprav se še

ne ve, kako bo vplival na politično življenje. V glavnem politični krogi ugotavljajo, da je ta reaktivacija Živkovića naperjena proti Ljubi Jovanoviću, ki je splošno veljal za Pašičevega naslednika.

Davidovićeve pristajši so se včera bavili z raznimi slučajmi terorja in nasilja oblasti v Stipu, Cetinju, Skoplju, Sarajevu, Banja luki, Prijepolju in na raznih drugih krajih. Danes se bo sestel izvršni odbor, ki bo vse te slučaje vzel v pretres. Nastas Petrović se mu di v Jagodini, kjer je imel včeraj lepo uspelo konferenco radikalne omladine. Iz Jagodine potuje Petrović po južni Srbiji in se bo vrnil do nedelje v Beograd.

Ameriški Jugosloveni za opozicijo.

Pittsburgh, 1. februarja. Tu se je vršil shod vseh ameriških Jugoslovenov, na katerem so bile sprejete ostre resolucije proti današnjemu režimu v Jugoslaviji. Med drugim se pravi v resolucijah:

Zbrani ameriški Jugoslovani najodločneje obsojajo današnjo nezakonitost, ki je zagrešena s tem, da se je Pašić-Pribičevićeva vlada polastila vlade proti volji vsega naroda. Smatramo jo odgovorno za vse zločine in nasilja, ki se vrše med narodom.

Najenergičneje protestiramo dalje proti terorju, ki vlada v sedanji volilni dobi v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zahtevamo, da se takoj izpuste vsi politični aretiranci...

Slični shodi so se vršili po vseh jugoslovenskih naselbinah in povsod so bile sprejete enake resolucije.

Današnje »Jutro« pa ima drzno čelo, da piše, da so naši ameriški rojaki za režim in proti opoziciji. Iz tega se jasno vidi, koliko so vredne »Jutrove« tatarske vesti.

PO IZGONU PATRIARHA.

London, 4. februarja. Iz Aten poročajo, da se bo slučaj izгона carigradskega patrijarha rešil ali z diplomatsko intervencijo ali pa pred svetom narodov. Obča nevolja ljudstva bi mogla vlado prisiliti, da poda demisijo in bi potem nastopila vojaška diktatura. »Grška mora eventuelno tudi napovedati vojsko«, je izjavil notranji minister. »Ako bo moj predlog v tem pravcu odbit, bom prisiljen podati demisijo.«

Če mu je hlapec! V navadni rodbini se morajo bratje sporazumeti, veliko bolj pa v državi. Sedanji mogotci pa pravijo, da so vsi Hrvati in Slovenci protidržavni in celo Davidovića, ki je dal sina za Jugoslavijo, uvrščajo med protidržavne ljudi. Kaj pa ostane od Jugoslavije, če so Hrvati in Slovenci proti državi, če se dvema bratoma ne dovoli mirnega in složnega sožitja v rodbini!

Ne državotvorci, temveč razbijalci države so sedanji mogotci in zato je

POSŁANIŠTVO FRANCIJE PRI VATICANU JE ODPRAVLJENO.

Pariz, 3. februarja. Na včerajšnji seji poslanske zbornice je predlagal bivši ministrski predsednik Leygues, da se posłaništvo pri Vatikanu ohrani. Ministrski predsednik Herriot je proti temu nastopil in stavil vprašanje zaupanja. V poimenskem glasanju je nato zbornica izrekla s 314 proti 250 glasovom Herriotu zaupnico.

boj proti njim državna in nacionalna nužnost.

Za svobodno Jugoslavijo, ne za reakcionarno je padlo poldrug milijon Jugoslovenov, za Jugoslavijo bratskega sporazuma in ne za teroristično Jugoslavijo so padle težke žrtve in zato počastite spomin padlih, zato spoštujte spomin junakov in dne 8. februarja vsi na volišče in glasujte proti terorju in za svobodo!

In kdo je zapustil vas!

Mladinsko časopisje je z veliko nasladi poročalo, da je dr. Jamar izstopil iz NSS. Cenimo visoko g. dr. Jamarja kot dobrega Jugoslovenga in človekoljuba in zato priznavamo, da je njegov izstop iz NSS neprijeten udarec, ki ga je pa stranka že davno prebolela, kakor se je izstop že davno izvršil.

Ampak s kakšno pravico bi hotelo »Jutro« tu triumfirati? Kaj je morda to taka nezasiščenost, če kdo izstopi iz katere stranke? Kaj so posamezniki stranke? In končno: Koliko ljudi pa je že izstopilo iz JDS? Vsaj iz Žerjavove stranke niso izstopali samo posamezniki, temveč kar cele skupine. Vsa NSS je bila nekoč v isti stranki, ko dr. Žerjav, danes je NSS najodločnejša nasprotnica sam. dem. stranke in sicer ravno vsled dr. Žerjava.

Vsa Narodna napredna stranka je bila nekoč v isti stranki, ko dr. Žerjav, danes je vsa v nepopustljivem boju z SDS in sicer ravno vsled dr. Žerjava.

In velik del pristašev SKS je bil nekoč v isti stranki, ko dr. Žerjav in g. Pucelj je bil celo podpredsednik JDS, danes je SKS v neizprosni boju z SDS in sicer ravno vsled dr. Žerjava!

In pogledajte med kulturne delavce in na prstih lahko preštejete tiste, ki so še v stranki dr. Žerjava. Samo pogledjte seznam predstavitev v Žerjavovi Zvezi kulturnih društev in ostrmeti morate, kako kulturni delavci dosledno odklanjajo Žerjavovo stranko!

In trgoveci in obrtniki! Ljudje, ki so bili nekoč stebri narodno napredne stranke, ki se niso ustrašili niti pred klerikalnim bojkotom in niti pred šikanami Avstrije, danes odklanjajo vsako zvezo s politiko, ker se sramujejo metod samostojne demokratske klike, ker kot pravi naprednjaki nočejo imeti zveze z reakcionarci!

Ponos narodno napredne stranke je bil nekoč, da je bil cvet inteligence v njenih vrstah, danes se ogromna večina inteligence sramuje, da bi bila v SDS. — Samo pogledjte to revščino, ki vlada danes v samostojni demokratski stranki. Manifestacijski šlioh sklicujejo za četrti, toda shod mora reševati pred fiaskom dr. Pivko! Niti enega moža nimajo v Ljubljani, čigar ime bi bilo za javnost privlačno. Tako popolno so zapustili mladinsko stranko inteligenti in poštenjaki!

In tako falitna stranka, tako diskreditirana klika, bi hotela svetovati drugi stranki likvidaciji! — Gospodje, mislite raje na likvidacijo svoje stranke, ker po 8. februarju boste spoznali, kako brezumno blazno ste razmetavali v sedanjem volilnem boju denar za izgubljeno stvar in kako silno je bilo škoda vsega napora, s katerim ste mnogim škodovali, koristili pa nikomur, da onih žalostnih agitatorjev po deželi in raznih plačancev ne omenjamo!

V resnici, čas je, da likvidirate svojo kliko, ki jo predrzno nazivate Samostojno demokratsko stranko!

Zakaj ta izjema!

Se vselej so mladini pred volitvami zagnali vrišč o potrebi naprednega bloka. In dosledno so proglašali za izdajalca napredne misli vse, ki se niso hoteli takoj navdušiti za napredni blok!

Samo za sedanje občinske volitve v Ljubljani ne propagirajo naprednega bloka. Odkod ta izprememba?

Moremo poslužiti bralcem v tem oziru s točnimi informacijami. Predvsem se zavedajo mladini, da se bodo pri volitvah dne 8. februarja v Ljubljani tako slabo odrezali, da bodo kvečjemu na tretjem mestu. Da bi prilezli vsaj na drugo mesto računajo sledeče:

Da si zasigura večino, bo Narodna Zajednica ali pa samo skupina dr. Ravniharja sklenila za občinske volitve pakt s SLS. Na predvečer skupščinskih volitev bi potem mladini plakirali po vsej Ljubljani, da je dr. Ravniharjeva skupina sklenila pakt s klerikalci. Na ta način bi naprednjake premotili in g. Mohorič bi dobil več glasov ko dr. Ravnihar. Nato bi kako listo razvelja-

vili in razpisali še enkrat volitve in na podlagi s sleparsko senzacijo pridobljenega uspeha začeli s propagando naprednega bloka pod vodstvom mladinov.

Nekateri mladini pa so celo tako naivni, da mislijo, da večina strank vsled sedanjega volilnega boja ne bo uspeša, da bi vložila kandidatsko listo in da bi zato mladini želi. K temu idealno naivnemu mnenju iz srca čestitamo!

Ni treba povdarjati, da je mladinska špekulacija popolnoma zgrešena in da bo končala s tako strahovitim polomom, kakršnega ni viden niti dr. Žerjav.

Opozarjamo pa Ljubljančane, da je razpis ljubljanskih občinskih volitev zvezan z gotovo mladinsko špekulacijo za skupščinske volitve in da naj vsi s tega vidika presojuje vse senzacije, ki jih bodo mladini izpustili tik pred volitvami.

To upoštevajte in tudi najbolj zena laž mladinov Vas ne bo premotila.

Steber režima — dr. Bedeković.

Eden glavnih stebrov sedanjih mogotcev je tudi šef zagrebske policije — dr. Bedeković. Ze v eni prejšnjih številkih smo opisali, kak avstrijski in kaka zverina je bil ta človek nekoč. Danes je treba to sliko samo še malo izpopolniti!

V zagrebskem »Hrvat« objavlja dr. Milovan Zanić nova odkritja o tem stebri režima. Med drugim pravi:

V nekaterih časopisih je bila zabeležena vest, da me misli dr. Bedeković tožiti. Naj me samo toži, za svojo osebo sem pripravljen storiti vse, da se čim prej pogledava pred sodiščem.

Nedavno je bil aretiran in prepeljan v Zagreb narodni poslanec Dragotin Kovačević. Ko je bil pripeljan pred dr. Bedekovića, je dejal, da ga že pozna. Ko ga je vprašal Bedeković, od kje da ga pozna, je odgovoril, da še iz časov vojne, ko je kot načelnik komisije pretepel z volovsko žilo dva Srba v Doljem Raču. Bedeković je takoj prepustil zasliševanje Kovačevića drugemu uradniku.

Bedeković je nato dal na tihem vprašati oba dotična Srba (Kosta Kosovec in Ostoja Pavkovića), če bi tudi danes izpovedala, da sta bila od njega z volovsko žilo pretepena. Oba sta vprašanje potrdila in dala na zapisnik, kako je z njima postopal dr. Bedeković. Ta zapisnik je bil poslan dr. Bedekoviću.

Zato pozivlja dr. Zanić Bedekovića, da ga čim prej toži!

In taki ljudje avanzirajo sedaj, ker nastopajo proti neodvisnosti sodišč in ker preganjajo sedaj Hrvate tako, kakor so nekdanj Srbi!

Vsak komentar je pač več kot odveč!

ZOPET BLAMAŽA POLICIJE.

Beograd, 3. februarja. Včeraj je subotički srezki načelnik izročil nosilca Davidovičeve liste Živanovića in Popovića sodišču, ki pa ju je izpustilo, ker za aretacijo ni bil podan zadostni razlog. Popović vé povedati strašne stvari o pritisku, ki ga izvaja srezki načelnik v Subotici.

Volivna dolžnost

Velja v nedeljo, dne 8. februarja. Niti en poštenjak ne sme ostati ta dan doma. Vsi morajo na volišče, ker zmaga poštenosti, resnice in svobode mora biti silajna. Sedanji mogotci bodo skušali z intrigami opehariti za plod njihove volilne zmage. To nakano mora v kralju zadušiti blesteča veličina zmage in zato v nedeljo vsi na volišče! Z intrigami doli enkrat za vselej. Naj živi volja naroda!

Novinarji za svobodo tiska.

Ze v včerajšnji številki smo javili, da so zagrebški novinarji odločno nastopili za svobodo tiska in izključili iz svoje srede državnega podtajnika Wilderja, ker je oviral svobodo tiska. Razsodba novinarskega razsodišča je tako značilna, da smatramo za potrebno, če jo objavimo v njenem najmarkantnejšem delu dobesedno. Glasi se:

Večeslav Wilder je kriv, da je aktivno sodeloval pri protustavnem, protizakonitem in načelom svobode protivnem preganjanju časopisov in novinarjev, v preganjanjih, ki so pokazali v slučaju odvzemanja kolportaže »Hrvat«, »Večer«, »Novostim«, »Hrvatskemu listu« oziroma ustavitvi ali prepovedi listov »Susački Novi list«, »Hrvatsko jedinstvo« v Varaždinu, »Medjimurski Hrvat« v Čakovcu, »Graničar« v Novi Gradiški, »Srem« v Vukovaru, »Hrvatski Branik« v Vinkovcih, »Hrvatski Glas« v Sisku, »Hrvatska Rijeka« v Splitu, »Hrvatska Domovina« v Dubrovniku in »Slobodni Dom« v Zagrebu in je tako delal proti ciljem društva (Udruženja), izraženih v § 2. društvenih pravil, točka 2. (da deluje za dvig novinarskega stanu in njegovega ugleda), točki 3. (da čuva svobodo tiska in da v zvezi s tem propagira čim najbolj svobodoumen tiskovni zakon), točka 5. (da brani svoje člane proti nezakonitemu preganjanju), točka 6. (da pomaga svojim članom materielno in moralno), da se je s tem pregrešil proti časti in ugledu društva kakor tudi proti interesom društva, novinarskega stanu in društvenih članov. Zato se izreče proti njemu kazen izključenja iz društva. Nato sledi zelo obširna utemeljitev razsodbe. —

Tako so zagrebški novinarji jasno in glasno nastopili za svobodo tiska in pogumno obsodili vse, ki delajo proti svo-

bodi tiska, imenoma Večeslava Wilderja, ki je zagovornik reakcionarnega nacionalnega bloka.

Nobeno čudo ni, da je z nastopom novinarskega udruženja nezadovoljen »Slovenski Narod« in da je to obsodbo novinarjev »Jutro« zamolčalo. Gospodje pač vedo, da so obnem z Wilderjem obsojeni tudi sami! Smešen pa je »Slovenski Narod«, ko pravi, da večina novinarjev ni vedela za sejo zagrebske sekcije. Seja je bila javljena v vseh zagrebskih listih in če je to spregledal »Slovenski Narod«, potem mu bog pomagaj.

TUDI BEOGRAJSKI NOVINARJI ZA SVOBODO TISKA.

V krogih beograjskih žurnalistov je zavladalo silno ogorčenje, ko se je zvedelo, da je policija prepovedala izredni občni zbor zagrebske sekcije novinarskega udruženja. Podpredsednik in glavni tajnik Jugoslovenskega novinarskega udruženja sta odšla danes k drž. podtajniku Wilderju, ker je notranji minister odsoten, da podasta protest proti prepovedi. Wilderja pa niso našli v pisarni in zato je bila akcija odložena na jutri, ko se vrne notranji minister Maksimović. V slučaju, da bi bila intervencija pri notranjem ministru brezuspešna, se bo obrnilo Udruženje jugoslovenskih novinarjev na Mednarodno novinarsko federacijo, katere član je.

Tako so doživeli sedanji mogotci zopet strahovit in nad vse zaslužen udarec. Najprej so obsodila sodišča protizakonito postopanje sedanjih mogotcev, sedaj so to storili še novinarji, dejanski predstavitelji javnosti. Dne 8. februarja pa bodo te sodbe potrdili volivci, ko dožive sedanji mogotci svojo najbolj učinkovito kazen, ko bo zmaga poštena javnosti za vedno končala vsa nasilja!

Volivna borba.

Zmaga se bliža!

Se štiri dni in volivni boj je dobojevan. Končane bodo tedaj nasilnosti in ljudstvo se bo oddahnulo.

Čim bliže pa prihaja dan volitev, tembolj postajajo nervozni sedanji mogotci. Vedo, da je dan volitev, dan obračuna z nasiljem in odtod njihova nervoznost. Kakor hazarderji stavijo vse na zadnjo karto. Vsako sredstvo jim je dobro, vsaka laž dobrodošla, samo da bi si popravili svoje šanse.

Zaman vse njihovo početje, brezupni vsi njihovi poizkusi, da bi izsilili zaupanje javnosti. Ta jih je spoznala in zato stoji ko skala, neomahljivo in trdno proti vsem viharjem nasilja.

In osmega februarja bo to dokazano v vsej državi. Bolj močan, kakor kdajkoli se bo vrnila opozicija v skupščino in nikdar več ne bo mogoče z intrigami kršiti parlamentarizem in poteptati ljudsko voljo.

Dne 8. februarja ni v Jugoslaviji gospodarja nad ljudstvom. Ta dan je ljudstvo suveren! Ta dan vrši ljudstvo svojo najvišjo pravico, ko si voli svoje zastopnike.

Jugoslovenski narod se važnosti dneva zaveda in zato bo obsodil one, ki mu hočejo kratiti njegove državljanske pravice.

Se štiri dni in zmaga pravice bo dobojevana. Vztrajajte na svojih mestih, stopnjajte svoje delo, podvojite svojo požrtvovalnost in zmaga ne bo samo velika, temveč naravnost silajna.

In silajna mora biti zmaga, ker samo taka je vredna slavnih tradicij jugoslovenskega naroda.

DR. WILFAN — DR. KRAFTU.

Vodja tržaških Slovencev je pisal dr. Kraftu pismo, v katerem pravi med drugim: »Vest, da ste bili ob priliki nekega volivnega shoda težko ranjeni, me je jako mučno zadela in sem vsled te vesti čisto iz sebe... Čutim se dolžnega, da vam z ozirom na nasilni napad izrazim svoje najtoplejše simpatije s tem, da najostreje obsojam one, ki so ta napad, bodisi direktno ali indirektno povzročili. Upam, da so vsi poštene Jugoslovenci brez razlike z menoj enega mnenja...«

Tako je pisal neustrašeni in vzgledno nacionalni voditelj tržaških Slovencev.

In kaj pravite vi, nacionalisti? Ali boste še naprej podpirali one, ki skušajo z nasilji izsiliti zmago pri volitvah?

NOVA BLAMAŽA.

Proces proti Andričeviću je končan in vsa nade mogotcev, da s pomočjo te zloglasne žene uprizore politično senzacijo, so se izjalovile. Vsi, katere je obdolževala Andričevića, so oproščeni in samo njo je zadela kazen zakona ter je bila obsojena na tri leta ječe. V Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, v vseh treh naših prestolicah skrbe sodniki, da je zakon spoštovan tudi v sedanjih razburkanih časih in zato čast jim in hvala vse poštene javnosti!

500 VOLIVCEV

Je navdušeno ploskalo na Vrhniki v nedeljo dr. Žerjavu. Tako pravi »Jutro«. Dne 8. februarja bo ta laž jasno razkrita, ko bo g. dr. Žerjav zaman iskal v vsem vrhniskem okraju 500 glasov. Gospodje, če že lažete, lažite zmerno, ker drugače je laž preočitna.

SITNO VPRAŠANJE.

Kakor znano, je »Slov. Narod«, odkar se je izneveril svojim častnim tradicijam, vedno na strani vlade. Zato je danes celo bolj vladni list, ko »Jutro«, glavni organ mladinov. Radovedni pa smo, kako bo pisal »Slovenski Narod« po 8. februarju, ko bo zmaga opozicija. Pa ne da bo »Slovenski Narod« potem glasilo g. Korošca. Političen boj v Sloveniji postaja skorajda zanimiv.

MOSTOVE RUŠIJO!

Iz Kladova poročajo demokratskemu klubu, da so radikali napadli demokratskega kandidata Lazarevića in streljali nanj s samokresi. Ker je okolica Kladova proti radikalom, so porušili radikali tamošnji most, da preprečijo tako opoziciji v mesto vstop. Kralju je bila zaradi tega poslana protestna brzojavka. Lepa državotvornost, ki ruši mostove! Upamo, da bo »Slovenski Narod« radikale v Kladovu pohvalil!

Vsi v boj,
proti nasilju!

Fr. Bračun:

Volilci! Bratje!

Narodni socialisti so v zvezi z davčnicami tako nazivani »narodni blok«. z dr. Markovičevimi kandidaturami v Mariborsko-Celjskem okrožju temeljito prekrizali račune. Pristno apostolsko delo, ki ga vrši naš vrli nosilec liste po vsem okrožju, poraja prekrasen sad. Od daleč ga hodijo poslušati volilci, sledijo pazno njegovim izvajanjem ter mu ploskajo tako pri srčno, kakor so ploskali nekoč generalu Maistru, osvoboditelju tega okrožja izpod habsburškega jarma. Takrat so stiskali pesti naši dedni sovragi ter se skrivali v svesti si svoje nemoči po svojih hišah. Danes se penijo jeze naši izkoriščevalci in poniževalci, ki se smejo nazivati »demokrate«, ter prepovedujejo svojim vernim posecati shode bloka »bratskega sporazuma«. Ali morejo še bolj očitno pokazati svojo idejno slabost?

Dr. Božo Markovič je evangelist ljubezni, one prave jugoslovenske ljubezni, ki ne dela razlik med plemeni, ne med državljani, ki se ne straši nobenih težkoč in ne plaši nikakih ovir, da doseže cilj, vzvišen cilj močne jugoslovenske države, stoječe na nepremagljivem temelju zadovoljnosti večine državljanov. Kako lahko pa se pridobi človeško srce, gladno ljubezni in velikodušnosti, baš s širokogrudnimi nazori, o tem pričajo Markovičevi shodi, to nam kaže burno ploskanje na zborovanih in bodo pokazale predstojee — volitve.

Besni napadi nasprotnikov pa dokazujejo napredni javnosti, da propada njih politika. »Splendid isolation« tzv. samostalne demokratske barke, ki jadra tokrat pod dvakrat lažnjivo zastavo lažnarodnega lažibloka, je popolna. V svesti si neizogibnega poraza pri volitvah, blatijo naše voditelje in kandidate ter jih zmerjajo na le njih lastni način. Blokaši čutijo, da se blizu konec herostratskemu delu, ki so ga opravljali med nami že šest let, da se okorišajo z njim. Oni čutijo, da se potaplja njihova barka z varljivo zastavo na jamboru in nič vredno robo v sebi. Da rešijo iz potopa, kar se rešiti da, skušajo po stari navadi slepiti napredno javnost. Zato podtikajo naši ideji nečiste namene. Zato grozijo napredni javnosti, da jo uplašijo in zmedejo. Zaman je njihov trud. V kalnem ne bodo lovili več — duš. Vsega so zmožni, le — plemenitega čina ne. Toda le predobro so znane njih metode, da bi bilo treba v naslednjem se podrobno baviti z njimi. Bolj na mestu se mi zdi naglasiti razlike med nami in onimi, ki jadrajo tokrat pod dvakrat lažnjivo zastavo »narodnega bloka«.

Dr. Markovič je evangelist ljubezni in bratskega sporazuma. On prihaja med nas, da nam oznanja:

»Brati Slovenci! Obhodil sem na široko volilno okrožje, a protidržavnih elementov nisem našel med nami. Tudi Hrvati niso tako črni, kakor jih slika režimsko časopisje. Še v zadnji vladni krizi je g. Jovanović, mandatar krone, zahteval, da se za slučaj koncentracijske vlade rezervirata dva

ministrska sedeža za — radičevce. Danes stojte pod — obznanom. Tako hitro se menjajo pri režimskih nazori. Večina nas Srbov pa obsoja krivice, obžaluje nasilje ter želi iskreno sodelovati z vami na temelju obstoječih zakonov, da se zblizamo in sporazumemo, kakor je to potrebno med rodnimi brati.«

Tako Markovič. Svetla misel se bori tu z demoni sovraštva, nosilci nasilja, rušilci zakona. Ali ne čitamo dan na dan v režimskem časopisju o boljševiški nevarnosti, ki preti obstoju države, o klerikalnih in drugih subverzivnih elementih, ki jih je treba v javnem interesu »pobiti kakor stekle pse«? Ali ne odobrava baš to časopisje vsako nasilje, pa naj se vrši nad priprostim seljaki ali nad izobraženci proti razsodbam merodajnega sodišča? Ali ni zahteval dr. Bedeković, policijski šef v Zagrebu in najvernejši sluga režima, da naj ministrski svet »spali ustavo in zakone.«

Jasen dan se bori v tem boju s temno nočjo. Kdo bo zmagal? Odgovor, brati, je lahek. Zgodovina nam kaže v neštetihi slučajih, da je prevladala v takem boju vedno in povsod ideja. Tudi pri nas se svita. Poslavlja se noč mračna in mrazna z vso zahrbtnostjo in lokavščino. Umika se svetli ideji bratskega sporazuma.

Fiat lux! Svetloba, ki jo razširja naš dr. Božo Markovič med nami, je žarka svetloba jutranjega solnca, ki dramti življenje, vzbuja tvornost, izživlja borbenih v udih, otrplih od demonom teme in sovraštva. Resnica, ki jo oznanja naš apostol, razkroja meglo, s katero hoče naša lažidemokracija prikrivati politični položaj.

Bratje naprej! Dr. Markovičeva ideja ne meri na prevaro, izključuje nasilje. Bratska ljubezen ne vidi milijonov protidržavnih elementov v državi. Mi verujemo trdno v našo Jugoslavijo ter na njen gospodarski, kulturni in socialni napredek, ki ga danes še zadržujejo in upropaščajo besi sovraštva in nasilja, da se osebno okoriščajmo. Ne ustrašimo se iznova graditi most, ki ga rušijo med brati zli duhovi krivice, nosilci brutalnosti. Neomajno je naše zaupanje v moralno silo zakonov, ako se bodo uporabljali v enaki meri za vse. Justitia fundamentum regnorum, justitia summa libertas!

Na eni strani svetla ideja bratskega sporazuma, enakopravnosti in zakonitosti, ki jo zastopa naš evangelist dr. Božo Markovič, na drugi strani nasilje, dvojna mera in brezakone, ki ga širijo demoni sovraštva in krivice. Tu svoboda in pravica, tam robota in samovolja. Odločitev ne bo težka.

Strnite vrste, bratje! Nasprotniki ne bodo izbirali sredstev, da vas odvrnejo od volitev. Ne nasedajte njihovim zvijačam in lažem! Naš uspeh je povsem siguran, ako pridete vsi, ki mislite pošteno, kakor naš dr. Božo Markovič, na volišče ter glasujete za

blok bratskega sporazuma.

Naša škrinica (14) je zadnja.

Kruh je dražji.

V času, ko je narastla veljava dinarja, se je tudi dvignila cena kruha. In ker raste cena kruhu po vsem svetu, zato je gotovo, da bo tudi pri nas kruh še znatno dražji. Za revnejše sloje nastaja s tem resna skrb za obstanek. Enako tudi za državne nameščence, ki kljub svoji zvestobi do režima ne morejo prejeti niti zakonito določenega izplačila razlike plač. Jasno je, da je dolžnost vlade, da se z vso vmeno loti vprašanja, kako prekrbeti revnejšim slojem cenen kruh. Povsod drugod vlade tudi to delajo in na Češkoslovaškem se bo bavil s podražanjem kruha celo parlament. Le naši ministri se ne ganejo. Le oni nimajo časa, ker kdo bo potem prirejal razne bankete in ponesrečene shode, kdo bo posecal razne plese in kdo bo končno skrbel za agitacijo. Naj trpi ljudstvo še tako pomanjkanje, to mi-

nistre ne briga, ker glavno je, da bo zasiguran g. ministru mandat, vse drugo je postranska stvar. Zakaj mandat je vsakdanji kruh gospoda ministra, kaj pa ima ljudstvo za vsakdanji kruh, to ni stvar g. ministra, temveč ljudstva samega. Ampak dne 8. februarja ima ljudstvo priliko, da nauči ministre, da se imajo tudi oni brigati za vsakdanji kruh ljudstva. Pazite vsi, da ljudstvo te prilike ne izpusti!

NA DAN VOLITEV IMA VOJSKA PRIPRAVNOST.

Beograd, 4. februarja. Povodom vesti, da bodo volilni lokali zasedeni po vojski, doznavamo, da bo vojska v resnici na dan volitev pripravljena v slučaju potrebe, zlasti na Hrvatskem in v Slavoniji. Mir in red pa bo vzdrževala policija.

TATARSKE VESTI »JUTRA«.

»Jutro« poroča, da bodo morali vsi duhovniki položiti poslanske mandate, ker jih bo drugače papež izobčil iz cerkve.

Dalje poroča »Jutro«, da bodo narodni socialisti dobili iz Prage prepoved, da bi se eš imenovali narodni socialisti.

Celo iz daljne Amerike je prejelo »Jutro« vest, da je tam vse navdušeno za Pašičevo brado in Žerjavove metode.

Radovedni smo le, kakšne tatarske vesti imajo gospodje pripravljene za zadnji volilni dan.

ČUDEŽE JE PRICEL DELATI DR. ŽERJAV

zadnje tri dni pred volitvami. Tako poroča »Jutro« o važnih razgovorih, ki jih je imel dr. Žerjav s Pašičem in Pribičevićem in na katerih se je razpravljalo o najbolj drobnih vprašanjih Slovenije. Seveda je bilo vse ugodno rešeno. Sploh bi svetovali vsakomur, ki ima kako bolezen ali nadlogo, da se takoj obrne na dr. Žerjava in moderni čudotvorec mu bo do 8. februarja v vsaki stvari pomagal! Ampak, gospodje, čisto po domače povedano: Pojte se solit s takim grobim volilnim manevrom! Občudujemo samo o k u s ministra Žerjava, da se ga po taki reklami!

VSI V JUTRANJIH URAH NA VOLIŠČE!

Beograd, 4. februarja. Včeraj dopoldne sta bila v avdijenci Maksimović in Pribičević. Kakor doznavamo iz merodajnih krogov, so dali pristaši režima naročilo svojim volilcem, naj pridejo čim preje na volišče, da bi se moglo potem poskusiti s preprečevanjem in onemogočevanjem volitev, da opozicija ne bi mogla pravočasno glasovati.

ZEMLJORADNIŠKI ČUVARJI SKRINJIC V BOSNI ZAPRTI.

Beograd, 4. februarja. Kakor vse izgleda, so policijski organi že pričeli v posameznih okrajih z izvrševanjem vladnih namer, z aretacijami in zapiranjem čuvarjev opozicionalnih skrinjic in vodilnih članov opozicije. S tem pa so pričeli preje, nego bi vlada sama izrekla končnoveljavno besedo o tem. V Banjaluki vlada velik teror. Najprej so zaprle oblasti zemljoradniške čuvarje in sicer na ta način, da so oblasti vsakemu poslale pismo, podpisano od Radića, nato pa so jih pozvali, naj čim preje prinesejo ono Radićevo pismo in jih potem zapre na podlagi Obznane.

GLASILO FRANCOSKE VLADE PROTI NASILJU V JUGOSLAVIJI.

Pariz, 4. februarja. »L'Ere Nouvelle« poroča sledeče: »Zagrebski sodni stol je sklenil, da spusti na svobodo vodstvo HRSS. Te vse imenovane je policija zaprla po nalogu notranjega ministra in jih internirala v kasarni. Vsi interniranci so bivši narodni poslanci, dr. Maček pa podpredsednik parlamenta. Bivši zunanji minister Trumbić je izjavil, da je to najhujše nasilje, ki nima nobene pravne podlage. Po nalogu policije interniranci ne smejo govoriti s svojimi volilci. Jugoslovska vlada izvaja v celi zemlji nečuvni teror, ker se boji popolnega poraza.«

BODRERO V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

Beograd, 4. februarja. Včeraj je italijanski poslanik general Bodrero posetil pomočnika zunanjega ministra Markovića in se z njim razgovarjal o nadaljevanju beneške konferenice. Dalje se je mudil pri pomočniku zunanjega ministra tudi angleški poslanik in se zanimal za stališče naše vlade v spopadu med Grško in Turčijo. Nato je bil Marković povabljen na obed k rumunskemu poslaniku.

CELO NOTRANJI MINISTER OBSOJA POLICIJO!

Zagreb, 4. februarja. Predsednik J. N. U. g. Krešimir Kovačić je prejel od g. Milivoja Sokića, tajnika centralnega novinarskega udruženja, poro-

čilo, da je včeraj dopoldne posetil notr. ministra Maksimovića in ma izročil protest radi prepovedi kolportiranja hrvatskih listov in glede preiskave pri novinarjih. Notranji minister mu je izrazil obžalovanje, ker se je to moglo zgoditi le v njegovi odsotnosti, in mu je obljubil, da bo uvedel v vsej zadevi preiskavo. Notr. minister je dalje izjavil, da ne vidi razloga, zakaj je bila prepovedana izredna skupščina J. N. U.

Dnevne vesti.

— Podružnica Narodne banke v Mariboru je vrnila »Narodni Dnevnik«. Isto so storili tudi njeni uradniki, da je s tem dokazano, da je gotovo povelje učinkovalo. Nas ne boli, če doživljamo taka priznanja, da smo v resnici ljudski list.

— Tudi na železnici se opaža, da je pričelo učinkovati povelje, da smejo državni nameščenci čitati samo vladne liste. Ne zavidamo železničarje za čitanje vladnih listov, pač pa jih pomilujemo, da po vsej svoji naporni in vestni službi nimajo niti toliko pravice, da bi čitali to, kar jim je po godu. Kakor propade vsaka krivična stvar, tako bo propadla tudi ta in tudi jugoslovskega državni nameščenec bo še doživel čase, ko bo izven službe tako prost državljan kakor vsak drug.

— Poziv »Šiškarja« v »Jutru«. V »Jutru« 26. številki z dne 31. januarja t. l. se je iz zasede oglašil neki »Šiškar« ter me opozarja na dogodek iz l. 1917, ki se je odigral v Griesgasse v Gradcu. Podpisani s tem najljubdeje pozivljam istega »Šiškarja«, da mi v »Jutru« v roku 8 dni naznani svoj pópolen naslov, da bom z njim temeljito obračunal, kakor sem bil obračunal z neko surovino leta 1917 v Griesgasse. — V Ljubljani, dne 3. februarja 1925. — Ivan Petrič, učitelj v pok., Ljubljana, VII., Gasilska c. 3-I.

— Polomija g. Zebala na Ježici. Pod zaščito orožnikov in s pomočjo ljubljanskih mladincev je hotel privediti g. Zebala na Ježici pri Ruskem carju shod. Na shod pa so prišli v velikem številu samostojni kmetje, ki so mahoma postali gospodarji situacije. G. Zebal je govoril silno nerodno in kmetjeji so se na njegov račun izbornu zabavali. Po g. Zebalu je povzel besedo tajnik SKS, g. Bukovec in ostro ter med glasnim odobravanjem navzočih obsodil mladinsko politiko. Iz mladinskega shoda je tako postal sijajen shod SKS in g. Zebal je moral hočeš nočeš asistirati pri tej opozicionalni manifestaciji. Svojo polomijo so hoteli mladinci ublažiti nato s tem, da so začeli z orožniki preganjati one, ki so delali medklice g. Zebalu. S tem pa so jo končno in temeljito polomili, ker so se ljudem samo še jasnejše pokazali kot policajdemokrati, ki ne zaslužijo ljudskega zaupanja.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 3. februarja.

Vrednote.

2½ % drž. renta za voj. škodo, kupon 1 den. 155, blgo 155, zaključki 155; 7½ % inv. pos. iz l. 1921 blgo 65½; Celjska pos. den. 210, blgo 212, zaključki 210; Lj. kred. bka den. 228; Merk. bka den. 124, blgo 128; I. hrv. šted. den. 895, blgo 900; Slavenska bka blgo 80; Split portland cement blgo 1885; Strojne tov. in livarne blgo 147; Trboveljska prem. dr. blgo 408; Združene papirnice den. 100; Stavbena dr. d. d. Lj. den. 280, blgo 290; 4½ % kom. zad. dež. bke blgo 89.

Produkti.

Javorjevi plohi od 2 do 4 m dolž., od 20 do 40 cm, media 27, neobr., fko meja, blgo 1200; bukovi plohi 45, 55, 60 mm, od 2.25 m dolž. napr., fko meja den. 500; smrekove deske 20, 25, 30 in 50 mm, monte, fko meja blgo 500; lipovi krlji od 25 cm prem. naprej, od 3 m dolž., fko nakl. post., kol. 1 vagon den. 400, blgo 420, zaklj. 400; bukova drva, sep. seč., 1 m dolž., fko nakl. post. kol. 2 vagon den. 20, blgo 21, zaklj. 20; pšenica domača, fko Lj. den. 475; korusa nova, dobava febr., fko Postojna, trans. 2 vagon den. 275, blgo 275, zaklj. 275; korusa nova, dobava marec, fko Postojna, trans. blgo 290 in april blgo 300, oves srbski, par. Lj. 380; fižol ribničan, čist b/n, fko Postojna, trans. den. 300.

Curih, 3. februarja. Beograd 8.375, New York 518.10, Pariz 28.08, London 24.82, Milan 21.58, Praga 15.30, Sofija 3.75, Bukarešta 2.6675, Dunaj 0.0078, Budimpešta 0.0072.

Beograd, 3. februarja. Curih 1188—1190, Pariz 334—335.50, London 295.75—296, Milan 256.50—256.75, Praga 182.50—182.60, New York 61.45—61.55, Dunaj 0.087—0.0871, Budimpešta 0.0861—0.0863.

Jack London:

(3.)

Burni doživljaji.

Roman južnega morja.

Viaburi je prinesel dve prižgani svetiljki ter jih izročil belemu možu, da jih preišče. Mož jih je pogledal in ko je videl, da gorita z jasnimi, čistimi in širokim plamenom, je prikimal. Eno svetiljke je dal obesiti visoko na drog za prapor, drugo pa je velel postaviti na široko verando. To sta bili svetiljki, ki sta označevali pot v berandsko pristanišče; vsak večer skozi celo leto jih je na ta način preiskal in porazmestil.

Nato pa se je beli mož zgrudil na divan ter se globoko oddahnil. Dnevni opravi so bili končani. Na postelji poleg njega je ležala puška. Njegov revolver je bil v dosegu roke. Tako je minila ura, tekom katere se mož ni zganil. Stanje, v katerem se je nahajal, je bilo napol spanje in napol nezavest. Hipoma pa se je prebudil in je jel opazovati. Slišal je bil neki šum zadaj na verandi. Soba je imela podobo črke L in kot, v katerem je stala njegova postelja, je bil temen; toda svetiljka v sprednjem delu sobe nad biljardom, ki je visela tik za vogalom tako, da mu ni mogla svetiti v obraz, je gorela jasno. Podobno so bile razsvetljene tudi verande. Čakal je nepremično. Šum se je ponovil in mož je spoznal, da se zunaj skriva in preži par mož.

— Kaj se godi? je zaklical glasno.

Hiša, ki je stala na kolen par čevljev nad zemljo, se je stresla v temeljih od topota bežečih nog, ki so se naglo oddaljevale.

— Drzni postajajo, je zamrmral. — Nekaj bo treba storiti. —

II. poglavje.

Nekaj je storjenega.

Drugo jutro se je David Sheldon pričel, da mu je huje. Ni bilo dvoma, da je bil znatno slabši, pa tudi druge znake je opazil, ki jih je moral smatrati za neugodne. Pričakujoč nepravilne, je pričel vršiti svoje obhode. Hotel je imeti nepravilne. Napeti položaj, ki je bil nastopil, bi bil precej resen tudi, če bi bil popolnoma zdrav; ker pa je bila stvar taka, da je bil težko bolan, je bilo treba nekaj storiti. Črnci so bili od dne do dne hudobnejši in upornejši in pojav onih mož na verandi v pretekli noči — bil je to največji prestopak na Berande — je bilo usodepolno znamenje. Če jih on ne ukroti sam, ga bodo prej ali slej pokorili oni. To se zgodi, če se mu kmalu ne posreči uveljaviti nad njihovimi temnimi dušami plantee nadvlade belega moža.

Vrnil se je domov razočaran. Ni se mu ponudila prilika, da bi se bila pojavila kakšna neposlušnost ali osornost. Nič takega se ni pripetilo, čeprav so se od onega dne, ko je izbruhnila na Berande bolezen skoro dnevno dogajali taki slučajji. Že samo dejstvo, da ni nihče zagrešil prestopka, je bilo sumljivo. Postajali so zvijačni. Žal mu je

bilo, da v pretekli noči ni počakal tako dolgo, da bi bili razbojniki vdrti v hišo. Tedaj bi bil ustrelil enega ali dva, ostalim pa bi bil dal krvavo lekcijo, ki bi jih bila spametovala. Bil je sam proti dvesto črncem. In imel je grozen strah pred svojo boleznijo, da ga ne bi premagala in izročila onim na milost in nemilost. V duhu si je predstavljal, kako se črnci polasčajo plantaž, kako ropajo v skladišča, palijo hiše in beže na Malaito. Včasih je tudi videl strahotno prikazen svoje lastne, na solcu posušene in v dimu prekajene glave, kraseče iz čolnov obstoječe domovanje ljudozrske vasi. Prispeti mora Jessie ali pa mora sam kaj ukreniti.

Komaj je zazvonil zvonec, ki je pošiljal delavce na poljsko delo, je že dobil Sheldon obisk. Svoje posteljo je dal odnesti na verando in ko je tam ležal, je priplul kanoe na vesla in pristal na obrežju. Okrog štirideset s sulicami, loki, puščicami in bojnimi kiji oboroženih mož se je zbralo pred vrati dvorišča, toda le en sam je vstopil. Poznal se zakon na Berande kakor pozna vsak domačin v okrožju tisoč milj, kjer so raztrošeni Salamonski otoki, zakone belega moža in njegove hiše. V onem samotnem možu, ki je vstopil na stezo, vodečo do hiše, je spoznal Sheldon Seeleea, poglavarja vasi Balesuna. Divjak ni stopil na stopnjice, temveč je ostal doli in se je od spodaj navzgor razgovarjal z belim gospodarjem.

(Dalje prih.)

* Divjaki na otokih južnega morja, zlasti takozvani lovci lobanj, imajo navado, da svojim sovražnikom odrežejo glave. Truplo pojedjo, glave pa mumificirajo v dimu.

To in ono.

: Pred očmi žene in otrok si je vsel življenje. Na Dunaju v XVII. okraju se je odigrala te dni pretresljiva tragedija. Krojaški mojster Josef Silbernagel je zavžil v samomorilnem namenu vpricho žene in otrok večje število veronaltablet, nakar je narekoval starejšemu sinu svojo oporoko, glasom katere zapuščala vse svoje imetje otrokom. Žena je živel že dalj časa v neslogi. Dasi je žena vedela, da so mu rojile že dolgo časa samomorilne misli po glavi in dasi je videla, kako je zavžil veronal ter slišala, kako je narekoval oporoko, ni poslala po zdravnika, temveč je legla z otroci k počitku. Silbernagel je kmalu na to pri mizi zaspal in ko se je žena zjutraj prebudila, je ležal mrtev na tleh. Tedaj je pač poslala po zdravnika, toda bilo je prepozno. Zoper ljubeznivo ženo je vložena kazenska ovadba.

: Sicilijanski briganti. V kmetški hiši blizu Palermo je stanoval drvar Gianfridda z ženo in 11 letno nečakinjo. Dne 30. januarja so se priklatili trije s puškami oboroženi individui v hišo in vprašali po denarju. Ko so izvedeli, da moža ni doma, so sedli in čakali, ne da bi izpregovorili besedo. Kmalu za njimi je prišel gozdni čuvaj in naposled se je vrnil tudi drvar domov. Neznani možakarji so mu dejali, da so lačni in da zahtevajo jesti. Drvar jih je takoj sprejel v goste ter delil z njimi svojo skromno večerjo. Ko so povečerjali, so planili lopovi nenadoma pokonci in začeli streljati na svoje gostitelje. Drvar, zadet v glavo je obležal na mestu mrtve. Žena je bila težko ranjena v prsa, nečakinji pa je zdrobil strel levo nadleht, samo gozdarjevemu čuvaju se je posrečilo, da je odnesel zdravo kožo s tem, da jo je pravočasno odkuril.

: Geologi prorokujejo, da se bo zapadna Evropa potopila pod morjem. Dva

znamenita geologa sta ugotovila, da se velik del zapadnoevropejske celine neprestano udira, tako da pride proti koncu našega stoletja pod morsk gladino. V največji nevarnosti so Anglija, Francija in Belgija. Na drugi strani je konstatirano, da se Švedska dviga. Kot presumplivni vzrok navajata učenjaka dejstvo, da so se nakopičile o krog severnega tečaja velikanske množine ledu. Res je sicer, da se je pritisk ledenih mas v zadnjem času zmanjšal ker se led topi, vendar pa sili tekoča zemeljska masa pod trdo zemeljsko skorjo v smeri proti Švedski, ki se vsled tega dviga, dočim razlagata geologa padanje terena v Angliji, Franciji in Belgiji z obratnim procesom. Tako torej prorokujeta geologa.

Njuno prorokovanje je smatrati za znanstveno hipotezo vendar pa je sigurno, da bodo izginili veliki kosi zapadnoevropejske celine v doglednem času pod morjem, čeprav mogoče ne elia Anglija, Francija in Belgija kakor menita črnogledski znanstvenika.

Širite „Narod. Dnevnik“.

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Vabilo

na

45. OBČNI ZBOR**Kmetske posojilnice ljubljanske okolice**

registrovane zadruge z neomejeno zavezo v Ljubljani, ki se bo vršil v četrtek dne 19. februarja 1925 ob 15. uri v sejni dvorani posojilnice v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.	5. Razdelitev dobička.
2. Poročilo ravnanstva.	6. volitev predsednika, podpredsednika ter treh članov načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.	7. Volitev treh članov nadzorstva.
4. Odobritev letnega računa.	8. Predlogi zadrušnikov.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1925.

Prispevajte in agitirajte za
Tiskovni sklad
„Narodn. Dnevnika“!

V plomberenih vrečah
po 50 kg
razpošilja najceneje
la angl. kovaški premog
la angleški koks
la angleški premog

trgovina s kurivom
DOM. ČEBIN, Ljubljana
Wolfova ulica šte. 1 II.
Skladišče: Mefekova 19.
DOBAVLJA: vse domače premoge,
drva in oglje najugodnejše.
Na drobno. Na veliko.

Oglas

v „Narodnem Dnevniku“
so imeli vedno
uspeh.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz
vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Mestni trg šte. 6

ker ima že nad

10.000.000— Dln jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše.
... Posojila daje le proti popolni varnosti na vknjižbo in poročtvu. ...

Uprava „Narodnega Dnevnika“ sprejme več
raznašalcev.